

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

TER BESLISSING

Datum

16 mei 2023

Kenmerk

DGA-PAV / 27296880

Kopie aan

Bijlage(n)

04

nota

Beantwoording Kamervragen Verslechtering van de
Nederlandse waterkwaliteit in EU-rapportages
terwijl de waterkwaliteit in Nederland verbetert

Parafenroute

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Aanleiding

Door het lid Mulder (PVV) zijn op 2 mei jl. schriftelijke vragen gesteld over de verslechtering van de Nederlandse waterkwaliteit in EU-rapportages terwijl de waterkwaliteit in Nederland verbetert (2023Z07808). Op 17 mei jl. is een uitstelbrief gestuurd. Hierbij ontvangt u de beantwoording van deze vragen (zie bijlage). Deze antwoorden zijn afgestemd met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de Directie Waterkwaliteit en Grote Wateren van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de Directie Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ).

Geadviseerd besluit

Wij vragen uw akkoord voor het versturen van de bijgevoegde beantwoording van de vragen naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Om de waterkwaliteit in Nederland te verbeteren gelden op dit moment twee richtlijnen vanuit de Europese Commissie: de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Nitraatrichtlijn.
- De KRW heeft als belangrijkste doel om de ecologische en chemische oppervlaktewaterkwaliteit en kwantiteit en kwaliteit van het grondwater in Nederland te verbeteren.
- De Nitraatrichtlijn heeft ten doel om de verontreiniging van water door nitraten uit agrarische bronnen tegen te gaan.
- In het kader van de Nitraatrichtlijn is in 1992 het Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid opgesteld.
- Het LMM laat een duidelijke afname van nitraatconcentraties in het grond- en oppervlaktewater zien sinds de invoering van de Nitraatrichtlijn. Toch is

deze verbetering van de waterkwaliteit in recente jaren gestagneerd en door de droogte van 2018-2020 zelfs verslechterd.

- Een verbetering in de ecologische en chemische waterkwaliteit (vanuit de KRW) betekent niet automatisch een verbetering in de nitraatuitspoeling naar het water.
- In de EU-landenrapportages over de periodes 2008-2011 en 2012-2015 wordt een vermindering van de nitraatuitspoeling gerapporteerd. In de EU-landenrapportage over de periode 2016-2019 is er een toename in de nitraatuitspoeling. Dit is niet het gevolg van een verandering in de meetsystematiek, maar zeer waarschijnlijk het gevolg van de droogte die in 2018-2020 opspeelde.
- Deze bevindingen reflecteren hetgeen door Nederland is gerapporteerd in de Nitraatrapportage.
- Lidstaten mogen zelf hun meetnetten voor de rapportages aan de Europese Commissie inrichten. In Nederland wordt het LMM periodiek getoetst door een wisselend team van externe (deels internationale) experts.
- Voor de monitoring en beoordeling van indicatoren voor de Kaderrichtlijn Water zijn methodes tussen de EU lidstaten in onderling overleg vastgesteld.
- In vergelijking met andere landen heeft Nederland een relatief dicht meetnet voor de monitoring van de Kaderrichtlijn Water. De Europese Commissie stimuleert andere lidstaten hun meetnet uit te breiden.
- In de derogatiebeschikking 2022-2025 heeft de Europese Commissie extra voorwaarden gesteld ter verbetering van de waterkwaliteit, omdat Nederland nog niet voldoet aan de doelen die zijn gesteld vanuit de Nitraatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water.
- Nederland heeft zich in de gesprekken met de Europese Commissie actief ingezet voor het behoud van derogatie, mede vanwege het belang van grasland voor de waterkwaliteit.